

Anita Gałęska-Śliwka

Zabójca seryjny na przykładzie T. R. Bundy

A serial killer as exemplified by T. R. Bundy

Z Zakładu Podstaw Prawa Medycznego Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Kierownik: prof. dr hab. B. Sygit

Zagadnienie zabójstw seryjnych i ich sprawców stanowi spory problem zarówno natury definicyjnej jak i faktycznej. Sprawcą w stosunku, do którego po raz pierwszy oficjalnie użyto terminu zabójca seryjny był T. R. Bundy. Od tamtego czasu pojęcie to jest używane powszechnie, niekiedy nawet bywa nadużywane (np.: w stosunku do zabójców masowych). Definicje stworzone dla potrzeb sprawy T. R. Bundy'ego przetrwały do dnia dzisiejszego i nadal są stosowane w praktyce.

The question of serial homicides and their perpetrators poses a considerable problem of both a definitional and practical nature. T. R. Bundy is the first perpetrator who was officially termed a "serial killer". Since that time, this concept has been commonly used and sometimes even overused, e.g. in reference to mass murderers. However, the definitions established for Bundy's case have been preserved and continue to be used in practice.

Słowa kluczowe: Theodore Robert Bundy, zabójca seryjny
Key words: Theodore Robert Bundy, serial killer

Problematyka zabójstw seryjnych wzbudza duże zainteresowanie. Pomimo tego niezwykle trudno jest odpowiedzieć na pytanie, kiedy pojawili się zabójcy seryjni, i co tak właściwie kryje się pod tą nazwą.

Z jednej strony intensyfikacja zjawiska zabójstw seryjnych przypada na połowę XX wieku i kojarzona jest z terenem Stanów Zjednoczonych, z drugiej strony niektóre cechy przypisywane zabójcom seryjnym

z całą pewnością posiadali już chociażby: Caligula, Gilles Ganier, Elżbieta Batory, a później także Kuba Rozpruwacz.

Podobnie ciężko jest skonstruować wyczerpującą definicję zabójcy seryjnego. W 1984 roku FBI stworzyło ogólną charakterystykę zabójcy seryjnego [1]. W kolejnych latach powstawały następne definicje o charakterze coraz to bardziej zawężającym.

W 1988 roku Holmes i DeBurger wypunktowali szczególne cechy jakie dostrzegli w ramach wzorca seryjnego morderstwa. W oparciu o swoje badania doszli do wniosku, że niemal zawsze zabójcą jest mężczyzna, a ofiarą kobieta, zazwyczaj ofiara jest tej samej rasy co sprawca, wiek sprawcy lokuje się w przedziale 25-35 lat. Ofiary i ich zabójcy są sobie obcy [2].

Stworzona przez nich definicja, polegająca na wskazaniu cech szczególnych, nie znajduje jednak potwierdzenia w badaniach tego zagadnienia podjętych na dużą skalę obejmującą znacznie większą ilość przypadków zabójstw seryjnych [3].

Bodaj najbardziej satysfakcjonującą definicję zabójstwa seryjnego stworzył S. Egger, który uznał, że: „ z morderstwem seryjnym mamy do czynienia wtedy, kiedy jedna lub więcej osób popełnia drugie lub kolejne morderstwo; jest ono pozbawione związku; popełnione zostaje w innym czasie i nie ma widocznego powiązania z pierwszym morderstwem; na ogół zostaje ono dokonane w innym miejscu. Ponadto motywem zabójstwa nie jest korzyść materialna; uważa się, że celem mordercy jest sprawowanie władzy nad ofiarami” [4, 5].

Podane w powyższej definicji motywy jakimi kieruje się sprawca nie mają charakteru wyczerpującego,

choć z całą pewnością można je uznać za dominujące.

Pierwszą osobą w stosunku do której oficjalnie użyto pojęcia „zabójca seryjny” był T. R. Bundy [6]. Jego historia przykuwa dużą uwagę nie tylko z uwagi na niecodzienną inteligencję sprawcy i myląco miłą aparycję, ale także dlatego, że jego profil niemalże w pełni wyczerpuje znamiona definicyjne mordercy seryjnego.

Theodore Robert Bundy urodził się 24.11.1946 roku w Pensylwanii. Był nieślubnym dzieckiem. Personalna jego ojca do dnia dzisiejszego nie są znane.

Jako dorastający uczeń uchodził za osobę zdolną i sumienną. Aktywnie uczestniczył w życiu Kościoła Metodystów, do którego należał. Pomimo wielu zainteresowań pozostawał dzieckiem nieśmiałym, skrytym i trzymającym się z dala od rówieśników [7].

Wcześnie wszedł na drogę przestępstwa. Początkowo okradał sklepy, z czasem stał się bardziej brutalny. Podejrzewa się, że pierwszą jego ofiarą była Ann Marie Burr, zaginiona w 1961 roku.

Pierwszą udowodnioną ofiarą, która rozpoczęła makabryczne cztery lata intensywnych działań Bundy’ego była studentka Uniwersytetu Waszyngtońskiego, która została przez niego zaatakowana we własnym łóżku i pobita metalowym prętem. Dziewczyna przeżyła, ale doznała trwałego uszkodzenia mózgu.

Kolejne ofiary Bundy’ego nie miały już takiego „szczęścia”. Dnia 31.01.1974 roku Bundy włamał się do sypialni L. A. Healy, pobił ją do nieprzytomności i owiniętą w prześcieradło wywiózł z terenu kampusu Uniwersytetu Waszyngtońskiego. Kilka lat później odnaleziono w górach, w okolicy Seattle, bezgłowe ciało zamordowanej.

Dnia 12.03.1974 roku Bundy porwał i zamordował studentkę Stanowego Uniwersytetu w Evergreen. Następnie, w okresie od 17.04.1974-11.06.1974 roku zamordował kolejne cztery kobiety. Dnia 14 lipca 1974 roku pod pozorem pomocy przy zwodowaniu żagliwki, porwał znad jeziora Sammamish dwie dziewczyny, a następnie brutalnie je zamordował.

Fakt, że Bundy działał niekiedy nierozważnie porywając kobiety w biały dzień, pozwolił nabrać sprawie tempa. Okazało się, że kilka osób jest w stanie opisać wygląd sprawcy oraz samochód, jakim się poruszał. Niektóre z tych osób zeznały także, że mężczyzna przedstawił się jako Ted [8].

Z uwagi na szeroko zakrojoną akcję informacyjną w mediach dziewczyna Bundy’ego zgłosiła go na Policję, jako osobę odpowiadającą rysopisowi, jednak zignorowano ten sygnał.

Pod koniec 1974 roku Bundy przeniósł się do Utah, gdzie podjął studia prawnicze. Już 2.10.1974 roku zamordował tam N. Wiloc, 18.10 – M. Smith, a 31.10 – zginęła L. Aime.

Po nieudanej zasadzce zastawionej na kolejną ofiarę, którą miała być C. DaRonch, Bundy zamordował siedemnastoletnią D. Kent.

W 1975 roku przeniósł się do Kolorado. 12.01.1975 roku zamordował tam C. Campbell, 15.03 – J. Cunningham, a 6.04 – D. Oliverson. W okresie 6.05-28.06.1975 roku zamordował dwie kolejne kobiety.

Policja pozostawała bezradna, aż do przypadkowego zatrzymania Bundy’ego 16.08.1975 roku. Podczas zatrzymania dokonano identyfikacji, w następstwie której okazało się, że zatrzymany jest osobą poszukiwaną w związku z morderstwami kobiet.

Po trwającym tydzień procesie Bundy został skazany na 15 lat za porwanie, a następnie przewieziony do sądu w Pitkin, gdzie miał się rozpocząć proces w sprawie śmierci jednej z jego ofiar C. Campbell.

Podczas przerwy w obradach sądu Bundy zażyczył sobie odwiedzić bibliotekę, z której pod nieuwagą strażnika uciekł. Z uwagi jednak na odniesioną podczas ucieczki kontuzję już w ciągu tygodnia został zatrzymany i umieszczony w zakładzie karnym, z którego ponownie uciekł przepiłowując kraty.

Już kilka dni po kolejnej ucieczce, 15.01.1978 roku wdarł się do akademika Uniwersytetu w Talahassee gdzie zgwałcił i pobił na śmierć dwie jego mieszkanki: L. Levy i M. Bowman. Tej samej nocy zgwałcił i trwale okaleczył jeszcze trzy inne dziewczyny.

Dnia 9.02.1978 roku przeniósł się do Lake City, gdzie porwał, zgwałcił, a następnie zamordował dwunastoletnią K. Leach, która okazała się być jego ostatnią ofiarą.

Dnia 15.02.1978 roku został zatrzymany przez policjanta drogowki. Po zidentyfikowaniu został zabrany do Miami gdzie stanął przed sądem [9].

Proces T. R. Bundy’ego nie trwał długo. Rozpoczął się 25.06.1979 roku i zakończył 31.07.1979 roku. Nawet prowadzona osobiście przez oskarżonego obrona nie uchroniła go przed wyrokiem śmierci.

Dnia 24.01.1989 roku o godzinie 7.06 wyrok został wykonany.

Przykład T. R. Bundy’ego wyraźnie potwierdza, że jego zbrodnie mogą być zakwalifikowane jako morderstwa seryjne, a on sam jako zabójca seryjny, bowiem jego zachowanie wypełnia przyjęte dla tych zjawisk znamiona definicyjne. W szczególności sprawca jest białym mężczyzną zabijającym kobiety, dokonywane przez niego zbrodnie mają charakter przypadkowy i nie występuje żadna więź pomiędzy sprawcą a ofiarą, jak i pomiędzy samymi ofiarami. Ponadto Bundy zmienia często obszar geograficzny w jakim dokonuje morderstw. Z całą pewnością poparcie znajduje także wskazana w definicji Eggera przesłanka czerpania przyjemności z obserwowania cierpienia ofiary, a następnie napawania się jej śmiercią.

PIŚMIENNICTWO

1. Douglas J., Olshaker M.: Journey into Darkness, New York: Pocket Books, 1997, 26 i nast.
2. Holmes R. M., DeBurger J.: Serial murder. Newbury Park, CA: Sage, 1988, 24.
3. Hickey E.: Serial Murderers and Their Victims, 2nd edition. Belmont, CA: Wadsworth, 1997, 27 i nast.
4. Egger S. A.: Serial murder: An elusive phenomenon. New York: Preager, 1990, 4.
5. Newton M.: The Encyclopedia of Serial Killers, New York: Checkmark Books, 2000, 205.
6. Stukan J.: Seryjni mordercy, Kraków 2001, 79-82.
7. Rule A., The Stranger Beside Me, New York, Signet, 1981.
8. http://www.crimelibrary.com/criminal_mind/psychology/witness/1.html
9. http://www.crimelibrary.com/serial_killers/notorious/bundy/9.html

Adres do korespondencji:

Anita Gałęska- Śliwka

Zakład Podstaw Prawa Medycznego CM UMK

ul. Świętojańska 20

85-077 Bydgoszcz